

KAIVOSPIIRIN MUUTTAMISTA KOSKEVA MÄÄRÄYS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tehnyt seuraavan kaivospiirin muuttamista koskevan päätöksen.

Nimi Sälpä

Hakija Sibelco Nordic Oy Ab (entinen SP Minerals Oy Ab, jolla nimellä hakemus jätetty)
Espoo
Suomi

Yhteystiedot:

Sibelco Nordic/ Kemiön Maasälpä
Lövbölentie 345
25700 Kemiö

puh. 010-217 9820

Lisätietoja antaa:

Mattias Häggman, puh. 050-599 3539

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 40 §:n mukainen kaivoskivennäisten hyödyntäminen edellyttää kaivosoikeuden perustamista. Kaivosoikeus voidaan myöntää hakijalle kaivoslain (503/1965) 4 luvun mukaisen kaivospiiritoimituksen jälkeen. Kaivospiiritoimitusta koskeva päätös (*kaivospiirin määrääminen*) voidaan tehdä, mikäli kaivospiirihakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset. Tässä päätöksessä on kysymys kaivospiirin muuttamisesta.

Kaivoslain (503/1965) 39 §:n mukaan kaivospiiriä tai sen apualueita voidaan laajentaa, supistaa tai jakaa taikka sen rajoja muutoin muuttaa. Tällöin on soveltuvin osin voimassa, mitä kaivospiirin määräämisestä on säädetty.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 6.6.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailalla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivoskivennäinen

Maasälpä

Kaivospiirin alue

Tämä hakemus koskee seuraavia alueita:
Kemiönsaari (322)

Kaivospiirin voimassaoleva kokonaispinta-ala ennen tätä laajennusta on 80,8 ha, jossa käyttöalueen pinta-ala on 7,6 ha ja apualueen pinta-ala 73,16 ha.

Kaivospiirin käyttöalueen pinta-ala laajennushakemuksen jälkeen

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
322-509-1-12	Sursibbe	Rosendal	0,76
322-441-1-38	Vestergård	Löfböle	3,25
322-509-5-4	Östergård	Rosendal	0,19
322-509-6-13	Kullas	Rosendal	1,3
322-441-1-39	Seren	Löfböle	6,8
		Yhteensä ha	12,3

Kaivospiirin käyttöalue laajenee 4,7 ha.

Kaivospiirin apualueen pinta-ala laajennushakemuksen jälkeen

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
322-416-1-18	Fröjdböle	Fröjdböle	17,84
322-441-1-38	Vestergård	Löfböle	2,38
322-509-1-12	Sursibbe	Rosendal	0,07
322-464-1-35	Skogsböle	Skogsböle	23,64
322-509-5-4	Östergård	Rosendal	0,73
322-406-1-39	Vestergård	Brokärr	3,71
322-416-1-9	Kimito Fältspat	Fröjdböle	26,27
322-416-1-22	Prästudden	Fröjdböle	1,78
322-441-1-37	Aulis I	Löfböle	2,09
322-441-1-39	Seren	Löfböle	13,89
		Yhteensä ha	92,4

Kaivospiirin apualue laajenee 19,24 ha.

Laajennuksen jälkeen kaivospiirin käyttöalueen pinta-alaksi muodostuu 12,3 ha ja apualueen pinta-alaksi 92,4 ha. Kaivospiirin kokonaispinta-ala on laajennuksen jälkeen 104,7 ha.

Kaivospiirin kartat on esitetty liitteessä. Niistä nähdään alueet, jotka on muutettu

- apualueesta käyttöalueeksi
- myönnetty käyttöalueeksi
- myönnetty apualueeksi

Kaivospiiritoimituksessa Sälpä -kaivospiiri muodostetaan yhtenäisemmäksi ja alueajaltaan toimintaa paremmin palvelevaksi.

Koska kaivosalue koostuu osittain hyvin pienistä aluerajauksista, voi pinta-alat täsmentyä ja muuttua kaivospiiritoimituksessa, mutta vain vähäisesti.

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 10.7.2008; Kemiön ja Dragsfjärdin kuntien kannanotot
- 29.4.2009; maanomistajatiedot
- 7.7.2010; yhtiön nimen muutosilmoitus (1.6.2010 alkaen SP Minerals Oy Ab on muuttunut Sibelco Nordic Oy Ab:ksi)

Alueesta tarkemmin

Yhtiön toiminta Ala-Auloksen louhoksessa tulee jatkumaan noin 20 vuotta, jonka mahdollistamiseksi tarvitaan toimenpiteitä käyttöaluetta laajentamalla, ottamalla uusia apualueita läjitysalueeksi, tieyhteyksiä varten, patoja ja huoltotietä sekä suojaapuustoa varten. Hakemuksessa on esitetty seuraavien muutosten toteuttamista (viitataan liitteessä esitettyihin aluekarttoihin):

1. Apualuemuutokset:

LAAJENNUS. Valuma- ja suotovedet / alueet 25 A ja 26 A

Alueen 25 A olevaan notkelmaan, mikä on kaivospiirin ulkopuolella, kertyy valumavesiä ja todennäköisesti myös osa suotovesistä. Tämä johtuu siitä, että oja ei ole riittävän vetokykyinen. Esitetylle alueelle on tarkoitus rakentaa oja-/ putkiyhteys vedenjuoksun varmistamiseksi.

Alueelle 26 A kertyy padon ulkopuolelta valumavesiä, minkä ilmiön myös maanomistaja on todennut haitaksi. Tämän johdosta suunnitelmissa on sijoittaa pumppaamo kohteeseen veden siirtämiseksi altaaseen. Pieniä notkoja täytetään pintavesien ohjaamiseksi haluttuihin poistokohtiin.

Laajennuksen suuruus on noin 2,6 ha.

LAAJENNUS. Suojapuusto- ja tiealue/ alueet 26 B, 26 C, 27 A ja 27 B

Tietyissä tuuliolosuhteissa on todettu ajoittain pölyn leviämistä altaasta. Pölyn leviämisen estämiseksi laajemmalle alueelle, hakijayhtiö haluaa varmistaa suojaapuuston pysyvyyden alueella ja hakee allasalueen huoltoyhteyttä varten rakennetun tien molemmille puolille 15 metrin suojavyöhykettä tien keskilinjasta mitattuna. Suojapuuston varmistaminen koskee kyseisestä tiealueesta noin 900 metrin matkaa. Kyseisen huoltotien kokonaispituus on 3,5 km ja liikkuminen on rajoitettu vain yhtiön ja metsänomistajien tarpeisiin.

Laajennuksen suuruus on noin 5,5 ha.

LAAJENNUS. Apualuealaajennus/ 20 E, 21 E, 21 F, 22 B, 23 D, 23 E, 23 F ja 24 B

Laajennus on tarpeen läjitysalueetta, uutta tietä, huoltotietä ja patoa varten. Suurin aluetarve apualuealaajennuksessa koskee läjitysalueetta (9,8 ha).

Laajennuksen suuruus on noin 12,7 ha.

SUPISTAMINEN. Apualueen muuttaminen käyttöalueeksi/20 A, 20 B, 21 A ja 23 A

Jotkut apualueiksi otettavat alueet ovat varsin pieniä. Hakijayhtiö haluaa ottaa ne mukaan kaivospiiriin, jotta maanomistaja saisi korvauksia sellaisista alueista, jotka muuten jäisivät maanomistajalle hyödyntämättömäksi alueeksi.

Apualueita muutetaan käyttöalueeksi noin 2, 15 ha.

Apualue supistuu 2,15 ha.

Kokonaisuudessaan apualueita laajennetaan 21 ha ja supistetaan noin 2 ha.

2. Käyttöaluemuutokset

LAAJENNUS. Apualueen muuttaminen käyttöalueeksi/20 A, 20 B, 21 A ja 23 A

Tämä tarkoittaa edellistä kohtaa, joten käyttöalue laajenee noin 2 ha.

LAAJENNUS. Kaivospiirin ulkopuolelta käyttöalueeksi/20 C, 20 D, 21 B, 21 C, 21 D, 22 A, 23 B, 23 C, 24 A

Jotkut käyttöalueeseen liitettävät alueet ovat varsin pieniä. Hakijayhtiö haluaa ottaa ne mukaan kaivospiiriin, jotta maanomistaja saisi korvauksia sellaisista alueista, jotka muuten jäisivät maanomistajalle hyödyntämättömäksi alueeksi.

Kaivospiirin käyttöaluetta laajennetaan noin 3 ha.

Kaivospiirin käyttöaluetta laajennetaan kaiken kaikkiaan noin 5 ha.

Käyttöalueen laajennus vaatii karttaan merkityillä alueilla 20 A, 20 C, 23 A ja 23 B sivukiven louhintaa, mikä läjitetään hakijayhtiön omistamalle alueelle 20 E. Sivukiven laadusta riippuen sitä mahdollisesti murskataan siltä osin kuin sitä ei ole tarvittu suota vasten rakennettavaan patoon alueilla 23 D, 23 E ja 24 B. Padolla estetään veden pääsy suolta kaivospiiriin alueelle. Patorakennelmaan liittyy alueelle rakennettava huoltotie.

Toinen sivukiven käyttökohde on uuden tien rakentaminen louhokseen karttaan merkityn alueen 21 E kautta. Louhoksen syventämiseksi ja siten louhoksen leven-
tämiseksi, nykyinen tienpaikka joudutaan louhimaan.

Sälpä -kaivospiirille on myönnetty ympäristölupa: Länsi-Suomen ympäristölupavirasto Nro 7 55/2007/2, Dnro LSY-2007-Y-299, annettu julkipanon jälkeen 31.12.2007.

Alueen kaava-tilanne ja esteettömyystodistus

Kemiönsaaren kunnan (rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta) lausunnon (kokouspäivä 26.4.2011) mukaan Sälpä -kaivospiirin osa 1, Ala-Aulis sijaitsee kokonaisuudessaan, ja suurin osa osasta 2, Allasalue, sillä alueella, jonka Varsinais-Suomen liitto on kartoittanut tuulivoimalaitoksen alueeksi. Kaivoslain (503/1965) 6 §:n kohdan 7 ja 8 mukaan on olemassa valtauksen esteitä teollisuuslaitoksen alueella tai sen käyttämällä varasto- tai jätealueella, samoin on olemassa valtauksen esteitä ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syyistä. Varsinais-Suomen Energia Oy on hakenut kunnalta, että se panee vireille yleiskaavoituksen 20-40 tuulivoimalan sijoittamiseksi alueelle. Voimalaitosten tornit suunnitellaan 100-150 metrin korkuisiksi. Voimalaitosten välille tehdään osin uusia teitä sekä sähkön linjavetoja. Kemiönsaaren kunnan tekninen lautakunta on 22.3.2011 päättänyt aloittaa Nordana-Lövbölen tuulipuiston osayleiskaavoituksen. Rakennus- ja ympäristövalvontalautakunta huomauttaa, että Sibelco Nordicin on Sälpä -kaivospiirin laajentamissuunnitelmien toteutuksen yhteydessä otettava huomioon suunniteltu tuulivoimapuisto.

Puhelinkeskustelu 18.2.2013 Greger Lindholm, valvontapäällikkö/Kemiönsaaren kunta ja Ossi Leinonen, ylitarkastaja/Turvallisuus- ja kemikaalivirasto:

Puhelinkeskustelussa käytiin läpi alueella nykyisin vallitseva tilanne. Alueella toimii tällä hetkellä sekä Sälpä -kaivospiiri että tuulivoimapuisto yhteistyötä tehden. Molemmat osapuolet huomioivat toistensa toiminnot.

Puhelinkeskustelun lopputuloksena on se, ettei valtauksen esteitä kaivospiirin muuttamiseksi ole. Kaavoitustilanne mahdollistaa myös Sälpä -kaivospiirin muuttamisen.

Kaivospiirin toiminnot pääpiirteittäin

Ala-Auloksen pegmatiittigraniittiesiintymää on louhittu vuodesta 1994 lähtien, aluksi maanomistajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla. Kaivospiiri on perustettu vuonna 1998. Ala-Auloksen louhoksen lopullinen pituus tulee olemaan noin 750 m ja leveys 150-200 m. Hyötykiven louhinta vuosittain vaihtelee välillä 60 000 - 140 000 tonnia. Louhinnan arvioidaan jatkuvan noin 20 vuotta. Louhinta tapahtuu ympäristöluvassa määrättyinä toiminta-aikoina.

Pegmatiitti murskataan louhoksessa siirrettävällä murskauslaitoksella. Pegmatiitti kuljetetaan jatkojalostukseen yhtiön maasälpälaitokselle, joka on ollut toiminnassa vuodesta 1966. Sivukivi kuljetetaan satamaan ja edelleen käytettäväksi muualla.

YVA-menettely

YVA-menettelystä annetun asetuksen 6 §:n 2 a kohdan arviointimenettelyltä edellytettävät otettavien aineiden kokonaismäärä (550 000 t/a) ja avolouhosten pinta-ala (yli 25 ha) eivät hankkeessa toteudu, joten kaivoslain (503/1965) 23 a §:n arviointiselostusta ei hakemuksessa tarvita.

Lausuntopyyntö ja asianosaisten kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista työ- ja elinkeinoministeriö on varannut mahdollisuuden esittää mielipiteitä kaivospiirihakemuksesta. Mielipidettä on pyydetty niiltä, joiden oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, sekä muilta, joiden elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin asialla voi olla huomattava vaikutus.

Kuulemisesta on ilmoitettu asianosaisille kirjeitse. Asian vireilläolosta on ilmoitettu myös seuraavassa sanomalehdessä: Annonssbladet -lehti (17.3.2011).

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt ennen päätöksentekoa hakemuksesta lausunnot alueen kunnalta, ELY-keskukselta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Kuntaliitoksen johdosta (2008/2009) Kemiön ja Dragsfjärdin kuntien lausuntoja ei tässä yhteydessä käsitellä, vaan ainoastaan lausuntopyyntöön mukaisesti Kemiön saaren kunnan lausunto.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 1.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Varsinais-Suomen maanmittaustoimistolle annetaan määräys kaivospiiritoimitusta varten kaivospiirin muuttamiseksi.

Hakija: Sibelco Nordic Oy Ab
Kaivospiiri: Sälpä (kaivosrekisterinumero 5459)

Päätökseen liitetyt lupamääräykset on esitetty liitteessä 2.

Toimituksessa on meneteltävä kuten kaivoslain (503/1965) 4 luvussa ja kaivosasetuksen (663/1965) 3 luvussa on kaivospiiritoimituksesta säädetty.

Toimitus on saatettava loppuun 31.7.2013 mennessä. Toimitusta ei kuitenkaan saa lopettaa, ennen kuin tätä päätöstä koskevat mahdolliset valitukset on lopullisesti ratkaistu.

Maanmittaustoimiston tulee toimittaa kaivospiirin lopullinen kartta Tukesiin.

Päätöksen perustelut

Tukesin perustelut lupamääräyksille ja päätökselle on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Tukesin vastaus yksilöityihin vaatimuksiin on esitetty liitteessä 3.

Lisätietoja maanomistajille

Tämän päätöksen mukaisessa kaivospiiritoimituksessa muodostetaan hakijalle käyttöoikeus kaivospiirin kiinteistöihin. Kiinteistön omistusoikeus ei siirry hakijalle, ellei siitä erikseen sovita vapaaehtoisella kiinteistökaupalla.

Maanomistajien ja asianosaisten on mahdollista neuvotella hakijan kanssa korvauksista ja muista seikoista myös kaivospiiritoimituksen aikana. Kaivospiiritoimituksen toimitusmiehet antavat tältä osin tarkempia ohjeita tai määräaikoja.

Jos muuta ei sovita, kaivospiiritoimituksessa toimitusmiehet määräävät kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista vahingoista ja haitasta.

Kaivospiiritoimituksessa määrättyjen korvausten lisäksi kaivosoikeuden haltijan on kaivoslain (503/1965) 44 §:n mukaan suoritettava maanomistajalle vuotuinen kaivospiirimaksu, jonka suuruus kaivoslain (621/2011) mukaan tällä hetkellä on 50 €/ha.

Kaivospiiritoimituksessa määrättyjen korvausten lisäksi kaivosoikeuden haltijan on suoritettava maanomistajalle vuotuinen louhimismaksu korvauksena hyväksi käyttämistään kaivoskivennäisistä. Jos maksun suuruudesta ei sovita, voi kumpikin osapuoli hakea maksun tarkistamista Tukesista.

Maanomistaja on oikeutettu sivutuotekorvaukseen muuhun kuin kaivostoimintaan käytetyistä kaivostoiminnan sivutuotteista saadusta hyödyistä. Kaivoslaki (621/2011) 101 §

Päätöksen tiedoksianto

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Päätös liitteen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan kaivospiirin alueen maanmittaustoimistolle, aluehallintovirastolle, säteilyturvakeskukselle, niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Kemiönsaaren kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Annonsbladet -lehdessä.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä hakijalta perittävä maksu on 60 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Hallintolaki (434/2003)

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ossi Leinonen puh. 029 5052 205

Terho Liikamaa
kaivosyli-insinööri

Ossi Leinonen
ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine pääpiirteittäin

Liite 2: Kaivosviranomaisen antamat lupamääräykset

Liite 3: Perustelut lupamääräyksille ja päätöksen perustelut sekä kaivosviranomaisen vastaukset hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä yksilöityihin vaatimuksiin

Liite 4: Annetut mielipiteet

Liite 5: Kartat

Liite 6: Valitusosoitus

Liite 7: Lista asianosaisista

JAKELU

Varsinais-Suomen maanmittaustoimisto
Hakija

TIEDOKSI

Kemiönsaaren kunta
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Säteilyturvakeskus
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Asianosaiset